

การพัฒนา เนื้อหารายวิชาการออกแบบแบบลายพิมพ์ผ้า
สาหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกวิชาออกแบบสิ่งทอ¹
วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ

นางสาวคุณธี สุนทรารชุน

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต

ภาควิชาศิลปศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-031-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014294

工 1560221

A DEVELOPMEMT OF COURSE CONTENT ON FABRIC DESIGN
FOR TEXTILE DESIGN STUDENTS AT THE CERTIFICATE LEVEL
OF THE INSTITUTE OF TECHNOLOGY AND VOCATIONAL EDUCATION,
BANGKOK TECHNICAL CAMPUS

Miss Dussadee Sontararachon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Education

Department of Art Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

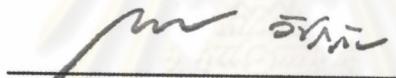
ISBN 974-569-031-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาเนื้อหารายวิชาการออกแบบแบบลายพิมพ์ผ้า
สาหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกวิชา
ออกแบบสิ่งทอ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ

โดย นางสาวคุณยี สุนทรารชุน
ภาควิชา ศิลปศึกษา

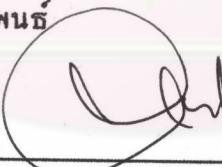
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.สันติ คุณประเสริฐ
อาจารย์ ดร.จุมพล พูลกัทรชีวิน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

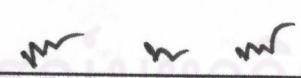

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภัย)

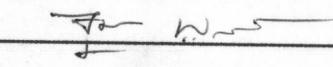
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

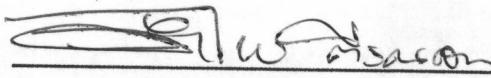
ประธานกรรมการ
(อาจารย์ สุรัตน์ วัฒนา)

อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.สันติ คุณประเสริฐ)

อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.จุมพล พูลกัทรชีวิน)

กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อาทิตย์ ศิริผลสาร)

คุณวี สุนทรารชุน : การพัฒนาเนื้อหารายวิชาการออกแบบลายพิมพ์ผ้า สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกวิชาออกแบบสิ่งทอ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ (A DEVELOPMENT OF COURSE CONTENT ON FABRIC DESIGN OF TEXTILE DESIGN STUDENTS AT THE CERTIFICATE LEVEL OF THE INSTITUTE OF TECHNOLOGY AND VOCATIONAL EDUCATION, BANGKOK TECHNICAL CAMPUS) อ.ที่ปรึกษา ดร.สันติ คุณประเสริฐ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวน , 179 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานោหารายวิชาการออกแบบลายพิมพ์ผ้า สำหรับนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แผนกวิชาออกแบบสิ่งทอ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิค กรุงเทพฯ

การศึกษาวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1. ค้นคว้าเอกสาร ศึกษาทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงเนื้อหารายวิชาการออกแบบลายพิมพ์ผ้า

2. ประเมินความจำเป็นเบื้องต้น (Needs Assessment) ของวิชาการออกแบบลายพิมพ์ผ้า ของกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มนักศึกษา และอาจารย์ เกี่ยวกับสภาพความเป็นไปในปัจจุบันสภาพที่ควรจะเป็นไป ในอนาคต โดยนิยมผลที่ได้มาใช้ประกอบการวางแผน หรือพัฒนาปรับปรุงเนื้อหารายวิชาการออกแบบลายพิมพ์ผ้า

3. การวิจัยเพื่อพัฒนา เนื้อหารายวิชาการออกแบบลายพิมพ์ผ้า โดยใช้วิธีวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) ซึ่งเป็นผลมาจากการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ คาดการณ์แนวโน้มที่จะเกิดขึ้น จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน การเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเป็นการเลือกแบบ เจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งประกอบด้วย ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมการพิมพ์ผ้า นักออกแบบลายพิมพ์ผ้า และนักวิชาการ การเก็บข้อมูลได้คำนึงถึงการรวม 3 รอบ โดยรอบแรกเป็นการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับคุณสมบัติที่นักออกแบบลายพิมพ์ผ้าจะต้องมี และหัวข้อเนื้อหา วิชาที่จะต้องศึกษา แล้วน้ำผลสัมภាយที่ มากที่สุดที่จะเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วงคะแนน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจเช็ค ออก ความคิดเห็นในรอบที่สอง และนำผลของข้อความจากแบบสอบถามในรอบที่สอง ที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.25 ขึ้นไป มาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่สาม โดยใช้คำตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วงคะแนน และ กำหนดแบบปลายเปิด ในเรื่องที่เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายรายวิชา คำอธิบายรายวิชา การแบ่งหน่วยและบทเรียน และจุดประสงค์การสอน เพื่อนำมาใช้จามผู้เชี่ยวชาญอีกรอบหนึ่ง ผลของข้อมูลที่ได้จากการแบบสอบถามในรอบสุดท้าย ได้นำมาคำนวณหาค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างค่าไว้ แล้วนำมารวบรวมเป็นผลการวิจัยในรูปตารางและความเรียง เชื่อมในรูปของเนื้อหารายวิชา

ผลการวิจัยทำให้ทราบถึง คุณสมบัติของนักออกแบบลายพิมพ์ผ้าที่พึงประสงค์ หลักวิชาการออกแบบลายพิมพ์ผ้าที่ควรศึกษา และการแบ่งหน่วยการสอน รวมไปถึงจุดประสงค์ของการสอนที่ควรจะเป็น ตามที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้เสนอความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะและคาดการณ์ไว้

ภาควิชา วิถีเส้นทาง
สาขาวิชา กิลปศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนักศึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
๕ ๗ ๗

DUSSADEE SONTARARACHON : A DEVELOPMENT OF COURSE CONTENT ON FABRIC DESIGN FOR TEXTILE DESIGN STUDENTS AT THE CERTIFICATE LEVEL OF THE INSTITUTE OF TECHNOLOGY AND VOCATIONAL EDUCATION, BANGKOK TECHNICAL CAMPUS. THESIS ADVISOR : Dr. SANTI KHUNPRASERT , Dr. CHUMPOL POOL-PATARACHEVIN 179 pp.

The purpose of the study was to development a course content on Fabric design for Textile design students at the certificate level of the Institute of Technology and Vocational Education, Bangkok Technical Campus.

Methods of the study included :

1. Studied theories and principles, including collecting data, concerning course content development of Fabric design.
2. Conducted "Needs Assessment" on Fabric design course with college administrators, students, and teachers; concerning the present and future learning-teaching situations and used the resulting data as a preparatory information to develop the course content.
3. Developed the course content of Fabric design by employing the EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) which emphasis on advise, comment, and judgement of the expert panel. Seven experts were selected by using the purposive sampling method, they were experts in the area of Fabric design such as manufacturers, educators, and designers. Then three rounds of the EDFR have been conducted. In the first round the researcher interviewed the experts concerning major principles and then construct the Five Rating Scale questionnaires. In the second round, questionnaires have been conducted with the experts and resulting data have been analyzed by employing the statistical median of upper 3.25 basis, and then reconstruct another set of the Five Rating Scale questionnaires, together with open-ended questions. These questionairs consisted of Educational goals, course objectives, course description and lesson topics. In the third round, the last set of questionaires have been conducted and statistical analyzed by median and interquartile range, and then presented in tables with explanations.

It was found that the qualified professions: fabric designer criterias have been established under the expert panel approval. In addition course content and teaching units of Fabric design have been developed.

ภาควิชา ศิลป์ศึกษา
สาขาวิชา ศิลป์ศึกษา^ศ
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สาเร็จลุล่วงไปด้วยความช่วยเหลืออย่างค่อนข้างมาก
ของ ดร.สันติ คุณประเสริฐ และ ดร.จุ่มพล พูลภัทรชีวิน อาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง
สองท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยคือตลอด
ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิชัย ใจละวิทย์มงคล อาจารย์
ไฟร์เซน ศุภวนิชกุล อาจารย์ ษัชวาลย์ งามศรี คุณทีคหรง อ่องระเบียง
คุณพินนา กนิสาลักษณ์ คุณเสาวิชิต ธีระประเสริฐ คุณเยาวนิจ ทองพาหุสัจจะ ซึ่ง
กรุณาให้ข้อมูลอย่างละเอียดในทุก ๆ รอบของการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณ ดร.เพิ่ม กอโนมี อาจารย์ วี.ไก มึงชัย เพื่อน ๆ
ทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สาเร็จลงด้วยดี และขอขอบคุณบุคลากร
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
ท้ายนี้ ผู้วิจัยฯ ขอกราบขอบพระคุณ บิภา-มารดา ซึ่งสนับสนุนใน
ค้านการเงิน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย เสมือนajanสาเร็จการศึกษา

คุณธี สุนทรารชุน

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
กิจกรรมประการ	๙
สารบัญตาราง	๙
สารบัญแผนภูมิ	๙
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของน้ญหา	1
แนวเหตุผลและทฤษฎีสาคัญ	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
ค่าจากความที่ใช้ในการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของ "การออกแบบลายพิมพ์ผ้า"	9
แนวความคิด เกี่ยวกับการสอน	13
เนื้อหารายวิชาและเกณฑ์ในการเลือก	18
เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
3 วิธีการน ein การวิจัย	38
ขั้นตอนการวิจัย	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
การตีความ	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	91
สรุปผลการวิจัย	93
อภิปรายผลการวิจัย	104
บรรณานุกรม	128
ภาคผนวก	134
ภาคผนวก ก.	135
ภาคผนวก ข.	138
ภาคผนวก ค.	144
ประวัติผู้เขียน	179

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ค่าความถี่ของความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร	50
2 ค่าร้อยละของความคิดเห็นของนักศึกษา	54
3 ค่าร้อยละของความคิดเห็นของกลุ่มอาจารย์	58
4 ค่าความถี่ของคำให้สัมภาษณ์	63
5 ค่ามัชฌฐานและพิสัยระหว่างค่าอยาทล์ของความคิดเห็น ^(จากแบบสอบถามที่ 1)	66
6 ค่ามัชฌฐานและพิสัยระหว่างค่าอยาทล์ของความคิดเห็น ^(จากแบบสอบถามที่ 2)	75

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	กระบวนการของการเรียน	14
2	องค์ประกอบของการเรียนการสอน	15
3	การศึกษาเนื้อหารายวิชา	19

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย